

Vrba pětimužná

Salix pentandra L.

Stupeň ohrožení: C4

POPIS

Strom 10-15 m vys. (ve vyšších polohách jen keř), s řídkou korunou a přímým kmenem. Letorosty červenohnědé, lysé a lesklé, stejně jako pupeny. Listy střídavé, čepel eliptická, podlouhlá až vejčitě kopinatá, 5-12(-15) cm dl., jemně žláznatě pilovitá, na líci leskle tmavozelená, na rubu světlejší, se síťnatou žilnatinou, lysá, v mládí lepkavá, řapík 0,4-1,2 cm dl., s několika žlázkami při bázi čepele, palisty vejčitě kopinaté, malé. Samčí jehnědy válcovité, 5-6 cm dl., hustokvěté, květy s (5-)6-9(-12) tyčinkami, nitky chlupaté. Samičí jehnědy úzce válcovité, semeník lysý, čnělka krátká, blizny vějířovité. Květní listeny zelenožluté, chlupaté, žláznatě zubaté. Semena dozrávají až na podzim, jehnědy vytrvávají na stromě přes zimu. Kvetе dlouho po vyrašení listů, je to nejpozději kvetoucí evropská vrba.

EKOLOGICKÉ NÁROKY

Vrba pětimužná je světlomilná a vlhkomilná dřevina, snášející stagnující vodu. Osidluje okraje bažinatých a rašelinných luk, mokřadní olšiny, chladná aluvia, převážně na kyselých a často rašelinných půdách. Diagnostický druh svazu *Salicion cinereae*.

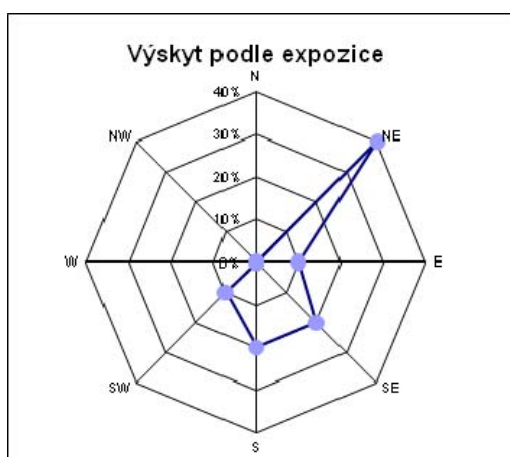
ROZŠÍŘENÍ

V ČR v podhorských a horských oblastech ve většině fytogeografických okresů, nejhojněji na Českomoravské vrchovině a v předhůří Šumavy, ojediněle v nížinách termofytika: Džbán, Dolní Pojizeří, Bydžovská pánev, Pardubické Polabí, Znojemsko-brněnská pahorkatina, Dolnomoravský a Hornomoravský úval.

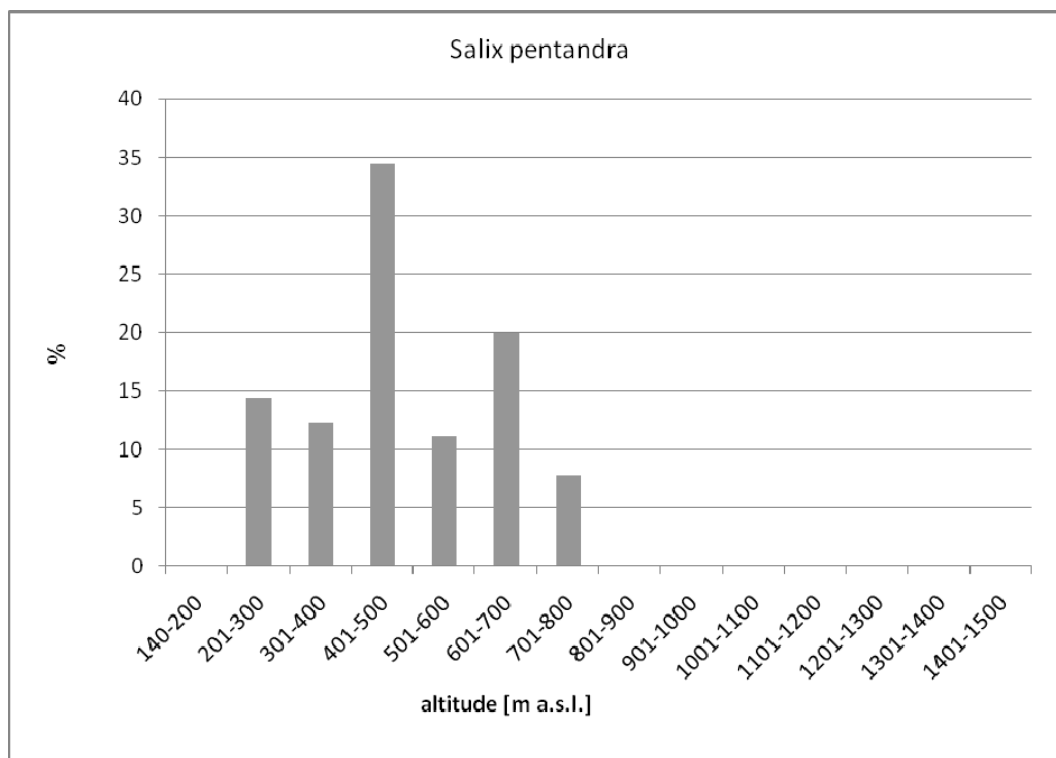
Souvislý areál od Velké Británie a Francie přes s. a v. Evropu do Západní Sibiře. Arely v Pyrenejích, Apeninách a s. části Balkánského poloostrova.

PŘÍČINY OHROŽENÍ

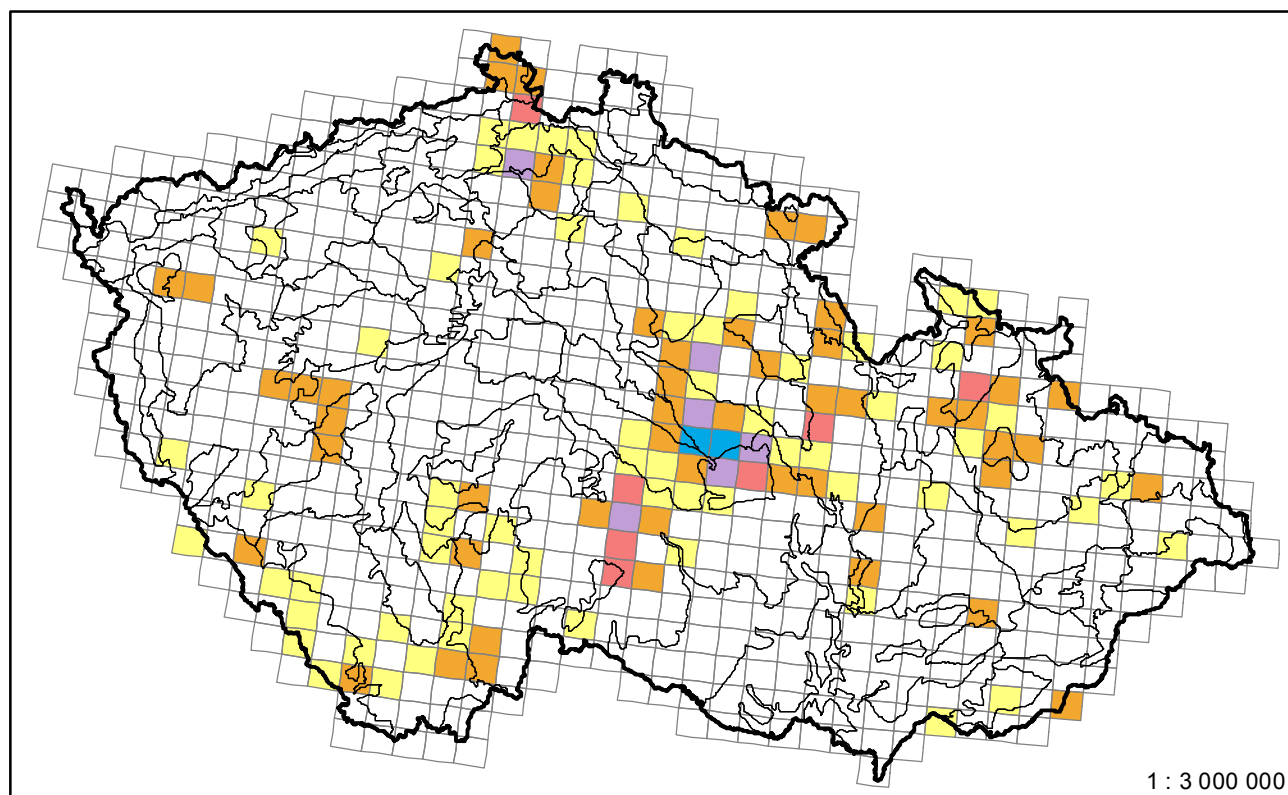
Odvodňováním a vápněním luk zaniklo mnoho lokalit, zejména v termofytiku.

Výskyt podle nadmořské výšky

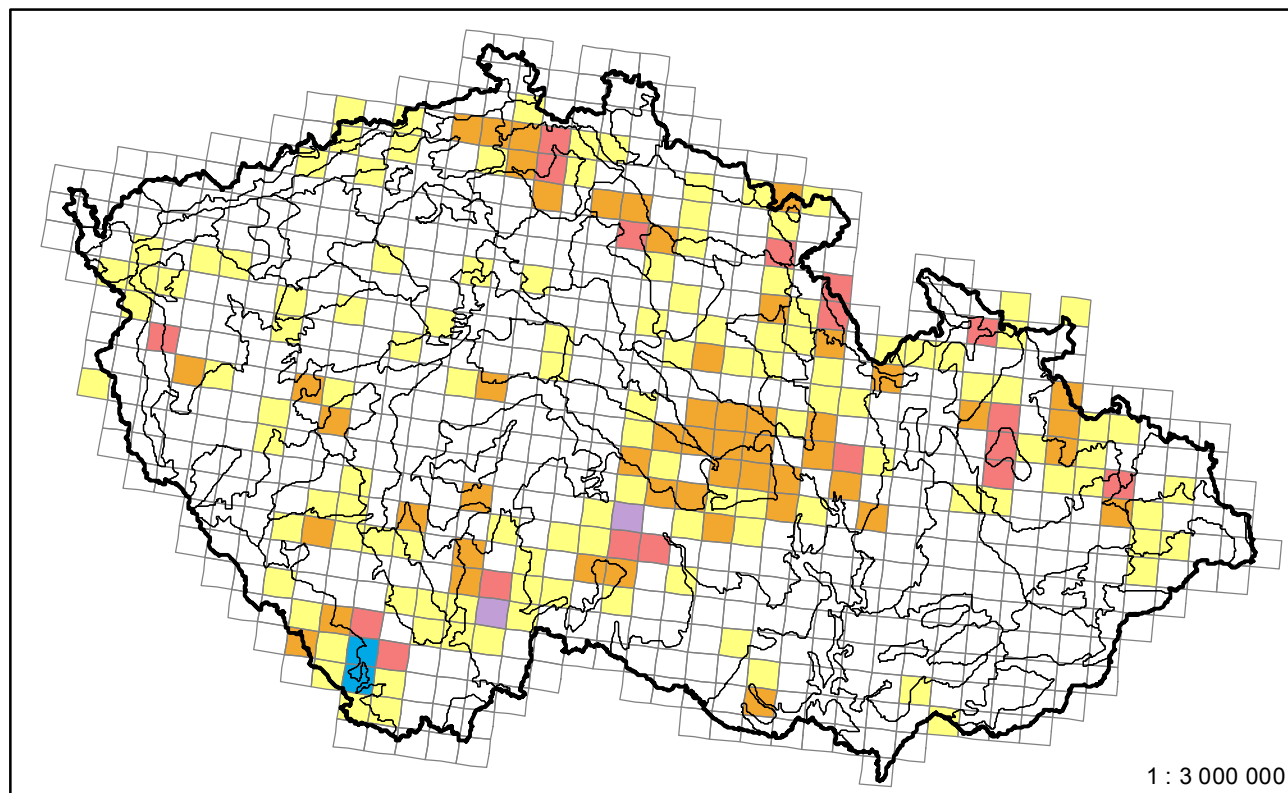

Výskyt do roku 2000

počet lokalit 1 2 - 4 5 - 9 10 - 17 18 - 42

Výskyt po roce 2001

počet lokalit 1 - 2 3 - 6 7 - 11 12 - 20 21 - 68